

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๐๔.๔/ ๓๐๐๒

กวก. 4๕๔
วันที่ 1๑ 1.๐ ๕1
เวลา ๙.๐7

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส29976
รับที่ : ๕21040/๕.๒ กว
วันที่ : 17 ธ.ค. 61 เวลา : 14:13

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๓๐๔/๘๔๔ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กรอบความร่วมมือล้านช้าง-แม่โขง จัดตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ประกอบด้วยประเทศสมาชิก ๖ ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐประชาชนจีน ประกอบด้วยสาขาความร่วมมือ ๕ สาขา ที่สอดคล้องกับ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน ได้แก่ (๑) ความเชื่อมโยง (๒) ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมและการผลิต (๓) ความร่วมมือเศรษฐกิจข้ามพรมแดน (๔) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ (๕) การเกษตรและการลดความยากจน โดยมีกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานประสานงานหลักของกรอบความร่วมมือฯ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ประสานงานหลักสาขาการจัดการทรัพยากรน้ำและความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมของกรอบความร่วมมือดังกล่าว

๑.๒ ศูนย์ความร่วมมือ...

๑.๒ ศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (Lancang-Mekong Environmental Cooperation Center: LMEC) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค ล้านช้าง-แม่โขง ซึ่งเป็นข้อริเริ่มจากการประชุมผู้นำล้านช้าง-แม่โขง ครั้งที่ ๑ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อมแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน และได้พัฒนาร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยได้มีการจัดประชุมหารือร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าวจำนวน ๒ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน และครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าร่วมด้วยทั้ง ๒ ครั้ง นอกจากนี้ ที่ประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือล้านช้าง-แม่โขง ครั้งที่ ๒ ที่จัดขึ้นเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ได้ให้การรับรองเอกสาร Five-Year Plan of Action on Lancang-Mekong Cooperation (2018-2022) ซึ่งได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวไว้ด้วย

๑.๓ ศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (LMEC) ขอความอนุเคราะห์ประเทศสมาชิกกรอบความร่วมมือล้านช้าง-แม่โขง พิจารณาให้ความเห็นและให้การรับรองร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนประสานแจ้งว่า ผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรอง (endorsement letter) เป็นระดับปลัดกระทรวงขึ้นไป ทั้งนี้ สถานภาพล่าสุด (วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑) ศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (LMEC) แจ้งว่า ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้จัดส่งหนังสือรับรอง (endorsement letter) ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้กับศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (LMEC) แล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (LMEC) แจ้งความประสงค์ขอรับการรับรองต่อร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ มีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฉบับดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้ความร่วมมือล้านช้าง-แม่โขงให้มีความชัดเจนขึ้น รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินที่จำเป็นให้กับประเทศสมาชิกควบคู่ไปกับการพัฒนาและขยายตัวของเศรษฐกิจและโครงการการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนุภูมิภาค โดยมีเป้าหมายของความร่วมมือเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนุภูมิภาคล้านช้าง-แม่โขง และยกระดับความสามารถในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดตั้งเวทีสำหรับการหารือแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประเทศสมาชิก โดยยึดหลักการดำเนินงานที่เน้นย้ำความร่วมมือที่ยั่งยืนและมั่นคง รวมถึงหลักปฏิบัติของการร่วมกันสร้าง การเข้าถึง และการแบ่งปันผลประโยชน์บนพื้นฐานของความเข้าใจร่วมกัน นอกจากนี้ ส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น และลดช่องว่างการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ตลอดจนการเพิ่มความร่วมมือในระหว่างประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน รวมถึงการส่งเสริมการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (Sustainable Development Goals: SDGs)

๔.๒ ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ ได้กำหนดขอบเขตการดำเนินงานในหัวข้อสิ่งแวดล้อมมีดังนี้

๔.๒.๑ การจัดทำนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการเจรจาหรือด้านนโยบายสิ่งแวดล้อม และการทำวิจัยร่วมกันเพื่อผลักดันให้ประเทศดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๔.๒.๒ การเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาล วิชากิจ และประชาสังคมในประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ควบคู่ไปกับการใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการส่งเสริมทักษะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายในอนุภูมิภาคล้านช้าง-แม่โขง

๔.๒.๓ การจัดการระบบนิเวศและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการจัดการระบบนิเวศและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและมั่นคงภายในอนุภูมิภาคล้านช้าง-แม่โขง

๔.๒.๔ การปรับตัวและการลดผลกระทบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ยึดมั่นในหลักการของความรับผิดชอบร่วมกันแต่ในระดับที่ต่างกัน เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการตอบสนองเพื่อการบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ โดยสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) และความตกลงปารีส (Paris Agreement)

๔.๒.๕ การกำกับ...

๔.๒.๕ การกำกับดูแลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมเมืองที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการสร้างความร่วมมือด้านธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมเมืองของประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง และส่งเสริมให้มีการจัดทำและบังคับใช้กรอบกฎหมายสำหรับมลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ การควบคุมมลพิษจากขยะมูลฝอย เป็นต้น

๔.๒.๖ การกำกับดูแลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมชนบทที่มุ่งเน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความร่วมมือทางวิชาการทางด้านการผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็ง พร้อมกับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง

๔.๒.๗ เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการดำเนินการสื่อสารและความร่วมมือเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค และอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาคเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียว

๔.๒.๘ การจัดการข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับปรุงแนวทางในการเก็บรวบรวมการจัดการ การวิเคราะห์ และใช้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และเพื่อดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนสารสนเทศและความรู้ของประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง

๔.๒.๙ สิ่งแวดล้อมศึกษาที่มุ่งเน้นในการสร้างความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชนประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขงเข้มแข็งขึ้น รวมถึงการจัดตั้งเครือข่ายการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาคล้านช้าง-แม่โขง

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือแจ้งความเห็นต่อร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ดังนี้

๕.๑.๑ ประเด็นสารัตถะ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตต่อสารัตถะและถ้อยคำในร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

(๑) หัวข้อ “Climate Change Adaptation and Mitigation” อาจพิจารณาปรับถ้อยคำเป็น “..., adhere to the principle of common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances, will put to...” เพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยคำในข้อ ๒ บรรค ๒ ของความตกลงปารีส

(๒) ควรปรับวรรคตอนในร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ ให้ถูกต้อง :

๕.๑.๒ ประเด็น...

๕.๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ เป็นเอกสารเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างสมาชิกของศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (LMEC) ซึ่งระบุการกำหนดลำดับความสำคัญ การสนับสนุนงบประมาณ หรือระยะเวลาในการดำเนินการของโครงการต่างๆ ของศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (LMEC) โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ จึงไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันในด้านนโยบาย รวมทั้งเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงอาจพิจารณาเสนอร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อนการดำเนินการต่อไป

๕.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ และข้อคิดเห็นในส่วน of กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง (LMEC) ปรับแก้ร่างเอกสารยุทธศาสตร์ดังกล่าว จนได้ร่างสรุปที่ประเทศสมาชิกเห็นชอบร่วมกัน โดยร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ มีขอบเขตการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ และส่งเสริมการดำเนินงานของอนุภูมิภาคล้านช้าง-แม่โขง ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมล้านช้าง-แม่โขง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

๖.๒ อนุมัติให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ให้การรับรองเอกสารและลงนามในหนังสือรับรองฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๘๔ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๙๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ phurihuva@gmail.com

